

Dobrovoljni standard (*draft*)
Kako ovladati izvještavanjem

12. svibnja 2026. Vali Marszalek

Kako ovladati izvještavanjem

1. Koristi i načela izvještavanja
2. Dobrovoljni standard:
  1. Pogled u Osnovni modul
  2. Pogled u Sveobuhvatni modul
3. Kako pristupiti izvještavanju prema Dobrovoljnom standard
  1. Izazovi i rješenja
  2. Korisni alati
  3. Primjer izvještaja prema VSME

01

Koristi i načela dobrovoljnog izvještavanja

Dobrovoljno izvještavanje

Koristi izvještavanja

GLAVNI CILJEVI

- ✓ Odgovaranje na zahtjeve dionika (uključujući zahtjeve unutar lanca vrijednosti)
- ✓ Pristup financiranju putem ESG informacija za banke i investitore

INTERNE KORISTI

- ✓ Unaprjeđenje ESG upravljanja (npr. GHG emisije, onečišćenje, sigurnost radne snage, učinkovitost korištenja resursa)

STRATEŠKA PREDNOST

- ✓ Jačanje konkurentnosti / otpornosti
- ✓ Podrška kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom rastu

ŠIRI UTJECAJ

- ✓ Usklađivanje s politikama EU za uključivu i zelenu tranziciju
- ✓ MSP-ovi (99 % poduzeća u EU-u) imaju središnju ulogu

Dobrovoljno izvještavanje

Prednosti korištenja Dobrovoljnog standarda

Harmonizacija

- Dobrovoljni standard je format izvještavanja usmjeren na dionike.
  - EFRAG je razvio VSME standard kroz iterativni proces koji je uključivao dionike iz finansijskog sektora, MSP-ove i druge institucije. U okviru tog procesa, među ostalim, analizirani su ESG upitnici koje su finansijske institucije slale MSP-ovima radi prikupljanja podataka te su njihovi zahtjevi uzeti u obzir pri razvoju standarda.
  - Cilj dobrovoljnog standarda je objediniti decentralizirane zahtjeve za informacijama finansijskih institucija (banaka) kao i velikih poslovnih partnera.
- Harmonizacija i usmjeravanje izvještavanja

Proporcionalnost

- Nema analize materijalnosti, već se primjenjuju različite kategorije objava
- Smanjenje opterećenja izvještavanja kroz:
  - Značajno ograničenje kvalitativnih informacija, osobito u pogledu politika, mjera i ciljeva
  - Ograničenje kvantitativnih objava na one koje zahtijevaju tržišni sudionici
  - Razvoj podrške, digitalnih alata i foruma za razmjenu kako bi se pojednostavila primjena standarda

Modularnost & fleksibilnost

- Mogućnost odabira formata izvještavanja (u sklopu finansijskog izvješća ili izvan njega)
- Mogućnost izbora između dvije razine izvještavanja: Osnovni modul ili Sveobuhvatni modul
- Mogućnost odabira formata prezentacije za gotovo sve podatkovne točke
- Mogućnost upravljanja opsegom izvještavanja kroz dobrovoljno pružanje kontekstualnih informacija ili dodatnih KPI-jeva, uz istodobno uvažavanje sektorski specifičnih sadržaja

Dobrovoljni standard

Načela primjene (1/2)

Kvaliteta i razina informacija

- Objavljene informacije moraju biti relevantne, pouzdane, usporedive, razumljive i provjerljive.
- Subjekti mogu pružiti dodatne, za njih specifične informacije iznad zahtjeva standarda (uključujući pokazatelje i/ili kvalitativne opise) kako bi obuhvatili pitanja održivosti koja su uobičajena u njihovoj industriji ili specifična za njihovo poslovanje. To uključuje i izvještavanje o emisijama stakleničkih plinova (Scope 3).
- Preporučuje se da matični subjekt izradi konsolidirano izvješće o održivosti koje obuhvaća njegova ovisna društva, čime bi ta društva bila izuzeta od zasebnih obveza izvještavanja.

Vremenski okvir i lokacija izvještaja o održivosti

- Ako se izvješće o održivosti priprema kako bi se zadovoljile potrebe velikih poduzeća ili banaka koje zahtijevaju godišnje ažuriranje, ono se mora pripremati jednom godišnje.
- Ako poduzeće sastavlja financijske izvještaje, izvješće o održivosti mora se pripremiti u vremenskom razdoblju koje je usklađeno s izradom financijskih izvještaja.
- Ako se pojedine podatkovne točke nisu promijenile u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu, poduzeće može navesti da nije bilo promjena te uputiti na informacije dane za tu konkretnu podatkovnu točku u izvješću za prethodnu godinu.
- Poduzeće može odlučiti učiniti svoje izvješće o održivosti javno dostupnim, u kojem slučaju može izvješće o održivosti prikazati u zasebnom dijelu izvješća posloводства, ako ga ima, ili objaviti kao zaseban dokument.
- Poduzeće se u svom izvješću o održivosti može pozvati na objave sadržane u drugim dokumentima.

Dobrovoljni standard

Načela primjene (2/2)

Usklađenost i povezanost s objavama u financijskim izvještajima

Ako poduzeće također sastavlja financijske izvještaje, informacije koje se pružaju u njegovu izvješću o održivosti u skladu s ovim Standardom moraju:

- (a) biti usklađene s onime što je iskazano u financijskim izvještajima za isto razdoblje;
- (b) biti predstavljene na način koji olakšava razumijevanje povezanosti s informacijama iskazanima u financijskim izvještajima, primjerice korištenjem odgovarajućih unakrsnih upućivanja.

Posebne okolnosti

- Određene informacije koje je potrebno objaviti primjenjuju se samo u posebnim okolnostima.
- Upute navedene uz svaku pojedinu objavu određuju takve okolnosti.
- U takvim slučajevima, informacije se moraju objaviti ako ih subjekt smatra „primjenjivima“.
- Ako se takve informacije izostave, smatra se da su „neprimjenjive“.

Izostavljanje informacija

Poduzeće može izostaviti informacije:

- (a) čije bi objavljivanje ozbiljno narušilo tržišni položaj poduzeća;
- (b) koje se odnose na intelektualni kapital, intelektualno vlasništvo, know-how, tehnološke informacije ili rezultate inovacija, a koje imaju status poslovne tajne;
- (c) klasificirane informacije;
- (d) druge osjetljive informacije

Poduzeće smije izostaviti informacije ako:

- i. za svaku izostavljenu podatkovnu točku objavi činjenicu da je primijenilo ovo izuzeće;
- ii. na svaki datum izvještavanja ponovno procijeni može li se ta informacija i dalje izostaviti.

02

Dobrovoljni standard

Nacrt Dobrovoljnog standarda

Dva modula

#	OSNOVNI MODUL	#	SVEOBUHVAATNI MODUL
B1	Osnova za pripremu	C1	Strategija: poslovni model i inicijative povezane s održivošću
B2	Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz prema održivijem gospodarstvu	C2	Opis praksi, politika i budućih inicijativa za prijelaz prema održivijem gospodarstvu (opis u slučajevima u kojima postoje i stoga su navedene u okviru objave B2)
B3	Energija i emisije stakleničkih plinova	C3	Ciljevi smanjenja GHG emisija i klimatska tranzicija
B4	Onečišćenje zraka, vode i tla	C4	Klimatski rizici
B5	Bioraznolikost	C5	Dodatne (opće) karakteristike radne snage
B6	Voda	C6	Dodatne informacije o vlastitoj radnoj snazi – politike i postupci u području ljudskih prava
B7	Korištenje resursa, kružno gospodarstvo i gospodarenje otpadom	C7	Incidenti kršenja ljudskih prava
B8	Radna snaga – opće karakteristike	C8	Prihodi od određenih aktivnosti
B9	Radna snaga – zdravlje i sigurnost	C9	Omjer rodne raznolikosti u upravljačkom tijelu
B10	Radna snaga – naknade, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje		
B11	Presude i novčane kazne za korupciju i podmićivanje		

Nacrt Dobrovoljnog standarda

Različite kategorije objava

Kako bi se osigurala proporcionalnost za poduzeća s 10 ili manje zaposlenih, neke su objave za takva poduzeća dobrovoljne, dok su za ostala poduzeća koja izvještavaju prema dobrovoljnom standardu označene kao „nužne” ili „nužne ako je primjenjivo” (objave označene kao „dobrovoljne za poduzeća s 10 ili manje zaposlenih”)

„Nužne” objave

Objave koje su nužne za poduzeća koja primjenjuju standard.

„Nužne ako je primjenjivo”

Objave koje su nužne samo ako se primjenjuju posebne okolnosti.

„Dobrovoljne” objave

Dobrovoljne objave koje poduzeće može uključiti u izvještavanje

„Za razmatranje”

Dodatne objave koje je primjereno izvještavati jer se odnose na pitanja održivosti koja su uobičajena u sektoru u kojem poduzeće posluje.

02.1

Osnovni modul

Mogućnost pružanja dodatnih informacija (kvalitativnih/kvantitativnih) odabranih iz Sveobuhvatnog modula.

B1 (Osnova za pripremu)

Obvezne („nužne“) objave:

- Odabrani modul izvještavanja: Osnovni modul ili Osnovni + Sveobuhvatni modul
- Osnova izvještavanja: pojedinačna ili konsolidirana
- Osnovni podaci o poduzeću: pravni oblik, NACE oznaka(e), ukupna imovina, prihod, broj zaposlenih (HC/FTE), država glavnog poslovanja, lokacija značajne imovine i geolokacija lokacija

Objave „ako je primjenjivo“:

- Popis društava kćeri (za konsolidirano izvješće)
- Popis izostavljenih objava (ako je primijenjeno izuzeće)
- Kratak opis certifikata/oznaka održivosti (izdavatelj, datum, ocjena)

B2 (Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz prema održivijem gospodarstvu)

„Nužno ako je primjenjivo“

Poduzeće navodi ima li uspostavljene:

- prakse (npr. smanjenje potrošnje resursa i emisija, sprječavanje onečišćenja, sigurnost proizvoda, radni uvjeti, partnerstva za održivost);
- politike održivosti (javne i/ili zasebne E, S ili G politike);
- buduće inicijative i planove povezane s održivošću;
- ciljeve za praćenje provedbe politika.

Cilj je smanjenje negativnih i jačanje pozitivnih utjecaja na ljude i okoliš. Dodatak B sadržava popis mogućih pitanja održivosti koja mogu biti obuhvaćena ovom objavom.

Ako se primjenjuje Sveobuhvatni modul, informacije se dopunjuju podatkovnim točkama iz C2.

Osnovni modul

Okolišni pokazatelji (1/2)

B3 (Energija i emisije stakleničkih plinova)

„Nužno za poduzeća s >10 zaposlenih -
Dobrovoljno za ≤10”

Ukupna potrošnja energije (MWh)

„Ako je primjenjivo” (ako može pribaviti potrebne informacije): raščlamba na obnovljivu i neobnovljivu energiju (električna energija (prema računima komunalnih usluga) i goriva)

Procijenjene bruto GHG emisije* (tCO₂eq):

- Opseg 1 (iz izvora u vlasništvu ili pod kontrolom poduzeća)
- Opseg 2 – lokacijski pristup (kupljena energija - električna energija, toplina, para ili hlađenje)

B4 (Onečišćenje zraka, vode i tla)

„Nužno ako je primjenjivo”

Poduzeće mora objaviti emisije onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo iz vlastitih aktivnosti, koje je obvezno prijavljivati nadležnim tijelima na temelju prava EU-a ili nacionalnog prava, ili koje dobrovoljno prijavljuje u okviru sustava upravljanja okolišem.

Ako su te informacije već javno dostupne, poduzeće se može alternativno pozvati na dokument u kojem su objavljene, primjerice navođenjem ili ugradnjom relevantne poveznice.

B5 (Bioraznolikost)

„Nužno ako je primjenjivo”

Ako poduzeće ima lokacije ili postrojenja u ili u blizini područja osjetljivog na bioraznolikost** (BSA), mora ih objaviti te navesti naziv tog područja osjetljivog na bioraznolikost.

*Uzimajući u obzir sadržaj GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standarda (2004)

**Zaštićena područja (npr. nacionalni parkovi, parkovi prirode, strogi i posebni rezervati); područja mreže Natura 2000; staništa ugroženih ili endemskih vrsta; močvarna područja; osjetljivi morski i obalni ekosustavi (npr. koraljni grebeni, morska cvjetnica); druga područja prepoznata u nacionalnim ili međunarodnim okvirima zaštite prirode.

Osnovni modul

Okolišni pokazatelji (2/2)

B6 (Voda)

„Nužno za poduzeća s više od 10 zaposlenih; dobrovoljno za poduzeća s 10 ili manje zaposlenih”

Ukupno zahvaćanje vode, odnosno količina vode koja se dovodi unutar granica organizacije (ili postrojenja)

„**Ako je primjenjivo**” (kod proizvodnih procesa koji značajno troše vodu): potrošnja vode iz proizvodnih procesa (zahvaćanje – ispuštanje)

Zasebno: potrošnja vode na lokacijama u područjima pod vodnim stresom

B7 (Korištenje resursa, kružno gospodarstvo i gospodarenje otpadom)

„Nužno za poduzeća s više od 10 zaposlenih; dobrovoljno za poduzeća s 10 ili manje zaposlenih”

Poduzeće mora objaviti:

Primjenjuje li načela kružnog gospodarstva te, „**ako je primjenjivo**”, na koji način ta načela primjenjuje.

Ukupnu masu nastalog otpada, s raščlambom na opasni i neopasni otpad

Udio otpada preusmjerenog na recikliranje ili ponovnu uporabu

„**Ako je primjenjivo**” tj. ako poduzeće posluje u sektoru s značajnim materijalnim tokovima (npr. proizvodnja, građevinarstvo, ambalaža ili drugi), godišnji maseni tok relevantnih korištenih materijala.

Osnovni modul

Pokazatelji povezani uz društvena pitanja i poslovno ponašanje

B8 (Radna snaga – opće karakteristike)

Poduzeće mora „**nužno**” objaviti: broj zaposlenih, izražen u apsolutnom broju (headcount) ili u ekvivalentu punog radnog vremena (FTE), prema vrsti ugovora o radu (privremeni ili stalni) i spolu

„**Ako je primjenjivo**” tj. ako poduzeće posluje u više od jedne države i prema državi u kojoj je sklopljen ugovor o radu.

B9 (Radna snaga – zdravlje i sigurnost)

Poduzeće mora „**nužno**” objaviti broj i stopu evidentiranih ozljeda na radu

„**Ako je primjenjivo**” tj. sukladno zakonskim ograničenjima, potrebno je objaviti ukupan broj smrtnih slučajeva kao posljedicu evidentiranih ozljeda na radu i evidentiranih profesionalnih bolesti.

B10 (Radna snaga – naknade, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje)

Poduzeće mora „**nužno**” objaviti:

- Primaju li zaposlenici plaću koja je jednaka ili viša od važeće minimalne plaće* u zemlji o kojoj se izvještava
- „**Ako je primjenjivo**” tj. ako je poduzeće već obvezno prema pravu EU-a ili drugim nacionalnim propisima izvještavati o postotnoj razlici u plaćama između ženskih i muških zaposlenika, tu razliku
- Postotak zaposlenika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima
- Prosječan broj sati godišnjeg osposobljavanja po zaposleniku.

B11 (Presude i novčane kazne za korupciju i podmićivanje)

„**Ako je primjenjivo**” tj. u slučaju pravomoćnih presuda i izrečenih novčanih kazni tijekom izvještajnog razdoblja, poduzeće mora objaviti broj presuda te ukupan iznos izrečenih kazni zbog kršenja propisa o sprječavanju korupcije i podmićivanja.

*Minimalna plaća se utvrđuje izravno nacionalnim zakonodavstvom o minimalnoj plaći ili putem kolektivnog ugovora

02.2

Sveobuhvatni modul

Objave odražavaju informacije važne za investitore, banke i korporativne klijente, te informacije potrebne za procjenu profila rizika održivosti poduzeća (npr. kao dobavljača ili zajmoprimca).

C1 (Strategija: poslovni model i inicijative povezane s održivošću)

„Nužno za poduzeća s >10 zaposlenih - Dobrovoljno za ≤10”

- Opis značajnih skupina ponuđenih proizvoda i/ili usluga;
- Opis značajnih tržišta na kojima poduzeće posluje (primjerice B2B, veleprodaja, maloprodaja, zemlje);
- Opis glavnih poslovnih odnosa (primjerice ključni dobavljači, kupci, distribucijski kanali); te

„Ako je primjenjivo” tj. ako strategija sadržava ključne elemente koji se odnose na pitanja održivosti ili na njih utječu, kratak opis tih ključnih elemenata.

C2 (Opis praksi, politika i budućih inicijativa za prijelaz prema održivijem gospodarstvu)

„Ako je primjenjivo”:

- Kratak opis praksi, politika i budućih inicijativa za održivost (već prijavljenih u B2), uz navođenje ako se odnose na dobavljače ili klijente
- Kratak opis ciljeva za praćenje provedbe tih politika

„Dobrovoljno”:

Najviša razina odgovornosti (osoba ili tijelo) za provedbu održivih praksi i politika

Sveobuhvatni modul

Okolišni pokazatelji (1/2)

Izveštavanje o GHG emisijama (B3 Osnovnog standarda)

„Za razmatranje pri izvještavanju o sektorskim informacijama”

Ako se poduzeće odluči objaviti ovaj pokazatelj, trebalo bi se pozvati na 15 kategorija emisija stakleničkih plinova Opsega 3 utvrđenih u GHG Protocol Corporate Standardu i detaljno razrađenih u standardu GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard.

Prilikom izvještavanja poduzeće mora uključiti značajne kategorije Opsega 3 na temelju vlastite procjene relevantnosti pojedinih kategorija.

Prilikom izvještavanja o emisijama Opsega 1 i Opsega 2, ako poduzeće objavljuje informacije specifične za subjekt u vezi s emisijama Opsega 3, mora ih prikazati zajedno s informacijama navedenima u okviru objave B3 – Energija i emisije stakleničkih plinova.

Mala i srednja poduzeća koja posluju u sektorima proizvodnje, poljoprivrede i prehrane, graditeljstva te ambalaže vjerojatno imaju značajne kategorije Opsega 3, koje se mogu smatrati relevantnima za izvještavanje u sektoru u kojem poduzeće posluje.

C3 (Ciljevi smanjenja GHG emisija i klimatska tranzicija)

„**Ako je primjenjivo**”, tj. ako je postavilo ciljeve smanjenja GHG emisija, poduzeće objavljuje ciljeve u apsolutnim vrijednostima za Opseg 1 i 2, te za značajne emisije Opsega 3, uključujući ciljnu i baznu godinu, mjerne jedinice, obuhvaćene opsege te ključne aktivnosti za postizanje ciljeva.

Poduzeća u sektorima s visokim klimatskim utjecajem*:

- „**dobrovoljno**” opisuju tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena
- „**ako je primjenjivo**” tj. Ako nemaju tranzicijski plan, moraju navesti hoće li (i kada) takav plan usvojiti.

C4 (Klimatski rizici)

„**Ako je primjenjivo**”, tj. ako je poduzeće identificiralo klimatske opasnosti i klimatske tranzicijske događaje koji stvaraju bruto klimatske rizike za poduzeće, poduzeće objavljuje:

- opis klimatskih opasnosti i tranzicijskih događaja,
- način procjene izloženosti i osjetljivosti imovine, aktivnosti i lanca vrijednosti,
- vremenske horizonte rizika,
- je li poduzelo mjere prilagodbe klimatskim promjenama.

„**Dobrovoljno**” može navesti potencijalne negativne učinke klimatskih rizika na poslovanje ili financijske rezultate te procijeniti razinu rizika (visoka/srednja/niska).

Sveobuhvatni modul

Društveni pokazatelji

C5 (Dodatne (opće) karakteristike radne snage)

„Nužno za poduzeća s >10 zaposlenih - Dobrovoljno za ≤10”

Poduzeće mora objaviti stopu fluktuacije zaposlenika za izvještajno razdoblje.

Poduzeće može „dobrovoljno” objaviti:

- omjer žena i muškaraca na upravljačkoj razini za izvještajno razdoblje
- broj samozaposlenih osoba bez zaposlenih koje rade isključivo za poduzeće te
- broj privremenih radnika koje osiguravaju poduzeća čija je osnovna djelatnost povezana s „aktivnostima zapošljavanja”

C6 (Dodatne informacije o vlastitoj radnoj snazi – politike i postupci u području ljudskih prava)

„Nužno za poduzeća s >10 zaposlenih - Dobrovoljno za ≤10”

Ima li poduzeće kodeks ponašanja ili politiku ljudskih prava za vlastitu radnu snagu (da/ne)

„Ako je primjenjivo” tj. ako ima, obuhvaća li: dječji rad, prisilni rad, trgovanje ljudima, diskriminaciju, sprečavanje nesreća, ostalo (da/ne – ako da, navesti)

Ima li poduzeće mehanizam za rješavanje pritužbi za vlastitu radnu snagu (da/ne)

C7 (Incidenti kršenja ljudskih prava)

„Nužno za poduzeća s >10 zaposlenih - Dobrovoljno za ≤10”

Ima li poduzeće potvrđene incidente u vlastitoj radnoj snazi povezane s: dječjim radom, prisilnim radom, trgovanjem ljudima, diskriminacijom, ostalim incidentima (da/ne)

Ako da, poduzeće može „dobrovoljno” opisati mjere za rješavanje incidenata

Je li poduzeće upoznato s bilo kakvim potvrđenim incidentima koji su tijekom izvještajnog razdoblja uključivali radnike u lancu vrijednosti, pogođene zajednice, potrošače ili krajnje korisnike

„Ako je primjenjivo” tj. ako da, navesti pojedinosti

C8 (Prihodi od određenih aktivnosti)

„**Ako je primjenjivo**” tj. ako je poduzeće aktivno u jednom ili više sljedećih sektora, mora objaviti povezane prihode ostvarene iz aktivnosti u:

- zabranjenom oružju,
- uzgoju i proizvodnji duhana
- sektoru fosilnih goriva* (ugljen, nafta i plin) - uključujući raščlambu prihoda po ugljenu, nafti i plinu
- proizvodnji kemikalija, ako je poduzeće proizvođač pesticida i drugih agrokemijskih proizvoda

C9 (Omjer rodne raznolikosti u upravljačkom tijelu)

„**Ako je primjenjivo**” tj. ako je u poduzeću uspostavljeno upravljačko tijelo, poduzeće mora objaviti povezani omjer rodne raznolikosti u tom tijelu

*Ako poduzeće ostvaruje prihode od istraživanja, rudarenja, vađenja, proizvodnje, prerade, skladištenja, rafiniranja ili distribucije — uključujući prijevoz, skladištenje i trgovinu — fosilnih goriva

03

Kako pristupiti izvještavanju prema
Dobrovoljnom standardu

Dobrovoljni standard

Standard ne zahtijeva provedbu procjene dvostruke materijalnosti

ALI...

Standard utvrđuje zahtjeve koji omogućuju poduzeću pružanje relevantnih informacija:

- na koji je način imalo i na koji će vjerojatno imati pozitivan ili negativan utjecaj na ljude ili okoliš u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju (*materijalnost utjecaja*);
- na koji su način okolišna i društvena pitanja utjecala ili će vjerojatno utjecati na njegov financijski položaj, poslovne rezultate i novčane tokove u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju (*financijska materijalnost*).

Standard pruža popis mogućih pitanja održivosti (ista ona kao u revidiranim ESRS standardima) na koja se subjekt može osloniti kako bi:

- Identificirao dodatne informacije koje nisu obuhvaćene standardom, a koje može odlučiti objaviti s obzirom na sektor djelatnosti ili specifične karakteristike subjekta;
- Objavio svoje inicijative u području održivosti (aktivnosti, politike i pokazatelje)

Stoga je provođenje prethodne procjene dvostruke materijalnosti u skladu s „duhom” ovog standarda te pridonosi lakšem utvrđivanju određenih informacija koje je potrebno objaviti.

Popis mogućih pitanja održivosti (Dodatak B)

Dodatak A revidiranih ESRS - neobvezujuće smjernice za procjenu dvostruke materijalnosti

OKOLIŠ	
TEMA	Podtema
Klimatske promjene	Prilagodba klimatskim promjenama
	Ublažavanje klimatskih promjena
	Energetika
Onečišćenje	Onečišćenje zraka, vode i tla
	Zabrinjavajuće i posebno zabrinjavajuće tvari
	Mikroplastika
Voda i morski resursi	Korištenje vode, uključujući zahvaćanje, potrošnju, ispuštanja i skladištenje.
Bioraznolikost i ekosustavi	Pokretači promjena bioraznolikosti i ekosustava (uključujući promjene kopnenih i morskih staništa, invazivne strane vrste) Stanje vrsta Opseg i stanje kopnenih i morskih ekosustava i usluge ekosustava
Kružno gospodarstvo i korištenje resursa	Prijevi resursa Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama Odljevi resursa (otpad)

DRUŠTVO	
TEMA	Podtema
Vlastita radna snaga i radnici u lancu vrijednosti	Uvjeti rada (uključujući primjerene plaće, ravnotežu između poslovnog i privatnog života, radno vrijeme i sigurnost zaposlenja) te socijalna zaštita Socijalni dijalog, sloboda udruživanja, radnička vijeća, prava radnika na sudjelovanje i kolektivno pregovaranje Zaštita zdravlja i sigurnost na radu Osposobljavanje i razvoj vještina Raznolikost i jednako postupanje (uključujući rodnu ravnopravnost, jednaku plaću za rad jednake vrijednosti, zapošljavanje i uključivanje osoba s invaliditetom, nediskriminaciju, sprječavanje uznemiravanja te mjere protiv nasilja) Ostala radnopravna ljudska prava (uključujući dječji rad, prisilni rad, pravo na privatnost te primjereno stanovanje, vodu i sanitarnu infrastrukturu)
	Ekonomska, socijalna i kulturna prava zajednica (uključujući učinke povezane s korištenjem zemljišta, učinke povezane sa sigurnošću, primjereno stanovanje i hranu, vodu i sanitarnu infrastrukturu) Građanska i politička prava zajednica (uključujući slobodu izražavanja, slobodu okupljanja te učinke na branitelje ljudskih prava) Prava autohtonih naroda (uključujući slobodan, prethodan i informirani pristanak – FPIC, pravo na samoodređenje i kulturna prava)

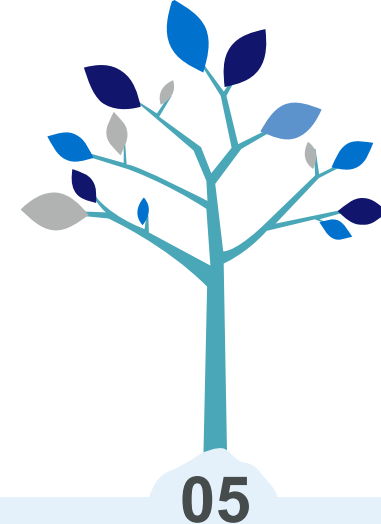
DRUŠTVO	
TEMA	Podtema
Potrošači i krajnji korisnici	Informacijski povezani učinci na potrošače ili korisnike (uključujući privatnost, pristup informacijama i slobodu izražavanja) Osobna sigurnost potrošača ili krajnjih korisnika (uključujući zdravlje i sigurnost, zaštitu djece te osobnu sigurnost) Socijalna uključenost potrošača ili krajnjih korisnika (uključujući pristup proizvodima i uslugama, odgovorne marketinške prakse i nediskriminaciju)
	Korporativna kultura, uključujući borbu protiv korupcije i podmićivanja, zaštitu zviždača i dobiti životinja Politički utjecaj, uključujući aktivnosti lobiranja Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući prakse plaćanja, osobito kašnjenja u plaćanju malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima)

UPRAVLJANJE

TEMA	Podtema
Poslovno ponašanje	Korporativna kultura, uključujući borbu protiv korupcije i podmićivanja, zaštitu zviždača i dobiti životinja Politički utjecaj, uključujući aktivnosti lobiranja Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući prakse plaćanja, osobito kašnjenja u plaćanju malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima)

Dobrovoljni standard

Kako ovladati izvještavanjem prema Dobrovoljnom standardu?

01

Početna procjena

- Procijeniti trenutne prakse
- Provesti analizu dvostruke materijalnosti
- Utvrditi relevantne teme

02

Odabir modula

- Odabrati odgovarajući VRS modul
- Odabir se temelji na specifičnim potrebama svakog poduzeća

03

Prikupljanje podataka i strukturirani intervjui

- Prikupiti podatke o održivosti
- Provesti intervjue s ključnim dionicima
- Osigurati da su podaci potpuni, usporedivi i pouzdani

04

Priprema izvještaja i komunikacija

- Izraditi jasno i cjelovito izvješće o održivosti
- Vanjska revizija se preporučuje, ali nije obvezna
- Komunicirati rezultate interno i eksterno
- Osigurati transparentnost

05

Razvoj dugoročne strategije

- Razviti kontinuiranu strategiju održivosti
- Unaprijediti izvještavanje o održivosti

03.1

Izazovi i rješenja

Dobrovoljno izvještavanje

Pet kriterija za odabir najprimjerenije opcije izvještavanja

Želja za **diferencijacijom** u odnosu na konkurente objavom dobrovoljnog izvještaja o održivosti

Očekivanje **prelaska pragova** s obzirom na izgled rasta, uz mogućnost nastanka zakonske obveze objave izvještaja o održivosti u skladu s „općim” ESRS standardima

Intenzitet **postojećih i budućih zahtjeva** (ovisno o projektima subjekta) za informacijama o održivosti od strane poslovnih partnera, kao što su kreditori, investitori i klijenti

Razina resursa koje subjekt želi posvetiti izvještavanju o održivosti

Trenutačna **razina zrelosti subjekta** u području održivosti (strategija održivosti, usvojene politike i provedene aktivnosti, razmatranja upravljanja te dijalog s dionicima)

Niska ocjena

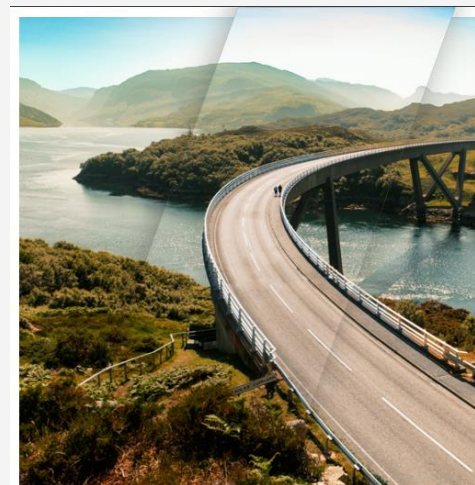
Osnovni modul

Visoka ocjena

Osnovni + sveobuhvatni modul

Forvis Mazars Vodič kroz VSME

Applying VSME
How to report sustainability
information on a voluntary basis?

**forvis
mazars**

**forvis
mazars**

Dobrovoljno izvještavanje

Kako ovladati VRS izvještavanjem?

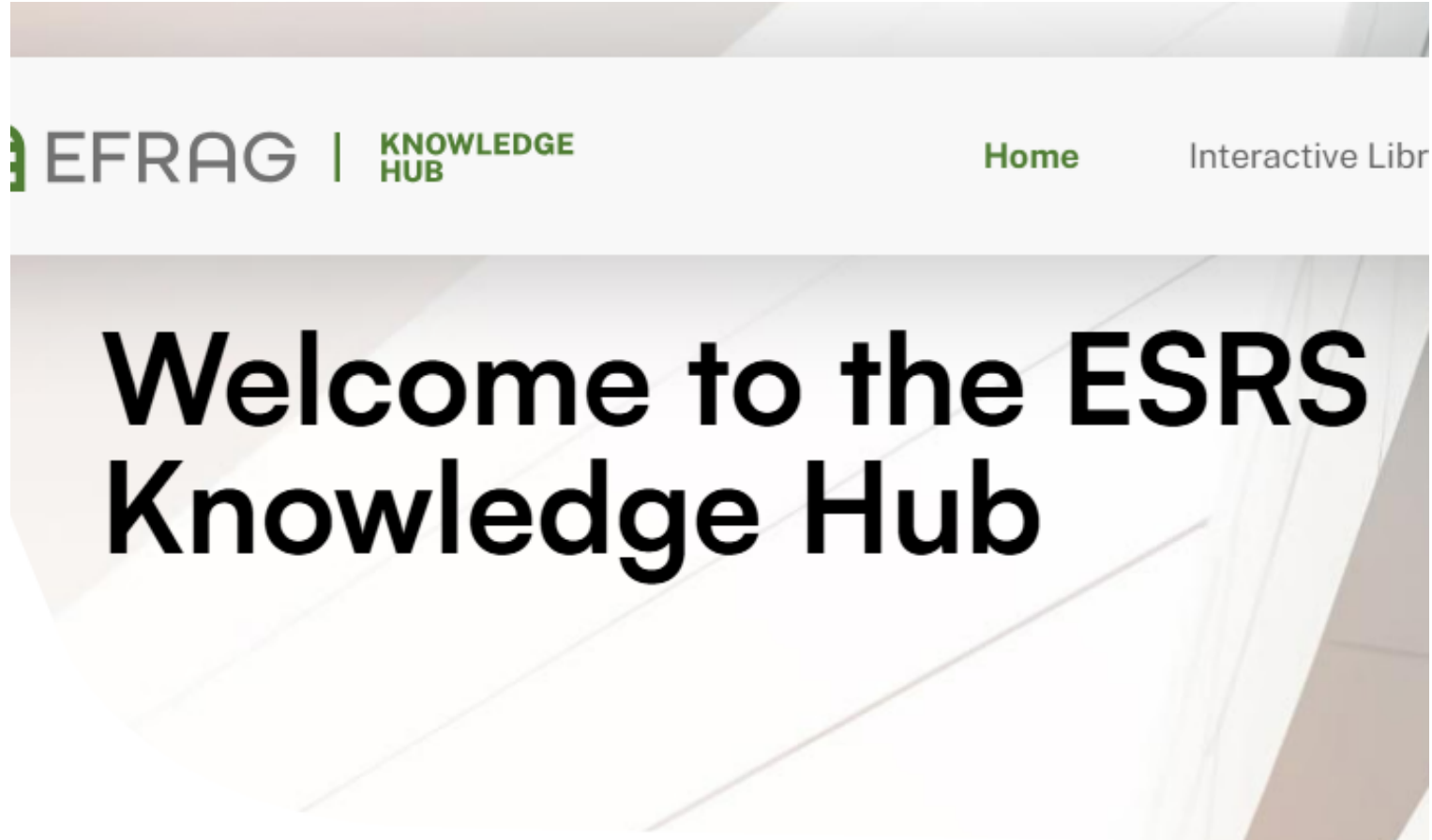
Izazov	Rješenje
Procjena razine zrelosti u području održivosti radi odabira odgovarajućeg modula	Provođenje strukturirane interne dijagnoze primjenom VRS standarda te pružanje smjernica kroz gap analizu i odabir modula za faznu provedbu.
Usvajanje dugoročne i strateške vizije	Definiranje procesa za integraciju ESG-a u poslovnu strategiju putem radionica s dionicima i akcijskih planova, na temelju trenutnih i budućih poslovnih potreba.
Korištenje dostupnih alata i smjernica	Korištenje EFRAG-ovih digitalnih predložaka, videozapisa/webinara i alata za učinkovitu provedbu. Korištenje vanjske podrške za edukaciju i prilagodbu kako bi se osigurala jednostavna primjena bez prekomjernog opterećenja resursa.
Razvoj sustava prikupljanja podataka	Uspostavljanje procesa uz primjenu automatiziranih alata (npr. Excel/XBRL konvertera) i redovitih provjera radi osiguravanja sljedivih pokazatelja. Vanjska podrška u mapiranju podataka i integraciji s postojećim sustavima kako bi se smanjile pogreške i osigurala kvaliteta podataka
Komunikacija o učinku održivosti	Razvoj transparentnih narativa primjenom najboljih praksi pripovijedanja, uz izbjegavanje greenwashinga kroz provjerljive tvrdnje. Vanjska podrška u dobrovoljnom javnom objavljivanju putem izvješća ili internetskih stranica za izgradnju povjerenja i jačanja ugleda.

03.2

Korisni alati

EFRAG Knowledge Hub

Hub Contents

- 2023 ESRS INTERACTIVE
- Draft Simplified ESRS (Technical Advice 30 November 2025) INTERACTIVE
- 2025 VSME & VSME Ecosystem INTERACTIVE
- Chronological EFRAG SRB and SR TEG meetings & Project related documents
- Reporting Repository
- Connectivity
- Helpful Links & Glossary

VSME Ecosystem

Poduzeća mogu pristupiti praktičnim informacijama o primjeni Dobrovoljnog standarda na EFRAG-ovom Knowledge Hubu koji sadrži smjernice i podršku, uključujući relevantne predloške i upute, u vezi s Dobrovoljnim standardom izvještavanja o održivosti.

INTERACTIVE

VSME Standard

- Annex 1
Basic module and Comprehensive module >
- Annex 2
Guidance >

How to report on VSME: Use the VSME Digital Template (multi-language)

- Digital template
Access the VSME Digital Template available in 11 languages >
- XBRL converter
Convert to get an inline XBRL report >
- Explanatory Note
Access it to know more about the background of the VSME Digital Template, XBRL Taxonomy and Converter >

VSME Supporting Guides for Comprehensive Module

- C2 Practices, Policies and Future Initiatives >
- C3 GHG reduction targets and climate transition >
- C7 Severe negative human rights incidents >

Mappings on digital platforms, initiatives and tools for SME sustainability reporting

- Mapping of digital tools (2025) >
- Mapping of Digital Platforms and Initiatives (2025) >

Explore EFRAG's educational videos on both the Standard and Supporting Guides

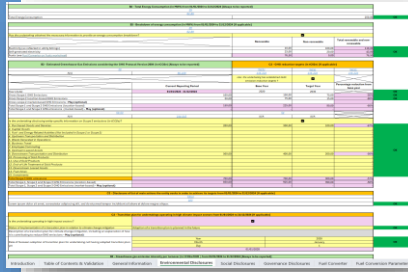
- Introduction to the VSME >
- Basic Module overview >
- Comprehensive Module overview >
- Deep dive at disclosure level >
- Explainer on C2 Practices, Policies and Future Initiatives Supporting Guide >
- Explainer on C3 GHG reduction targets and climate transition Supporting Guide >
- Explainer on C7 Severe negative human rights incidents Supporting Guide >
- Demo VSME Section in Knowledge Hub >

Dobrovoljno izvještavanje

Kako ovladati VRS izvještavanjem – korištenje EFRAG-ovih alata

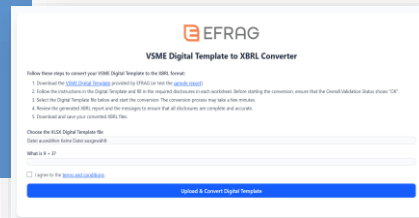
VSME Predložci

VSME digitalni predložak (Excel) omogućuje jednostavan unos podataka, uključujući: interaktivne potvrdne okvire i provjere za utvrđivanje koje su objave potrebne, ovisno o ispunjenim uvjetima; automatski izračun ukupnih vrijednosti; provjere valjanosti i dosljednosti korištenjem formula i validacije podataka; padajuće izbornike i potvrdne okvire za polunarativne objave; hiperpoveznice na tekst VSME-a (na razini pojedinih stavaka) za svaku ćeliju/stupac; označavanje bojama i opisne oblačiće (tooltips) za različite kategorije podatkovnih točaka (npr. Osnovni/Sveobuhvatni modul, Ako je primjenjivo); pretvarač goriva u MWh.

[EFRAG, VSME Digital Template \(Excel\), 2025](#)

VSME Digital Template → XBRL konverter (web-temeljen) omogućuje pretvorbu VSME digitalnog predložka u digitalno, ljudski i strojno čitljivo XBRL izvješće, pri čemu: dostupan je putem interneta ili se može koristiti lokalno putem naredbenog retka; omogućuje pretvorbu Digital Templatea u označeno Inline XBRL izvješće; uključuje potpunu XBRL validaciju; izvorni kod objavljen je kao open-source softver pod MIT licencom, čime se podupire integracija i omogućuje digitalno izvještavanje na različitim platformama.

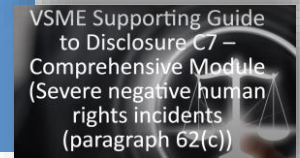
[EFRAG, VSME Digital Template to XBRL Converter, 2025](#)

Prateći vodiči

VSME prateći vodiči za objave (web-temeljeni)

C2 – Sveobuhvatni modul (Prakse, politike i buduće inicijative)
C3 – Sveobuhvatni modul (Ciljevi smanjenja GHG emisija i klimatska tranzicija)
C7 – Sveobuhvatni modul (Ozbiljni negativni incidenti kršenja ljudskih prava)

Dopunski materijali za MSP-ove koji izvještavaju o održivosti osmišljeni posebno za MSP-ove (< 250 zaposlenih) i pružaju praktičnu, odmah primjenjivu podršku s jasnim primjerima i provedivim studijama slučaja.

[EFRAG, Guides Comprehensive Modules C2, C3 & C7](#)

Edukativni videozapisi o standardu

[EFRAG, Educational videos on the standard](#)

03.3

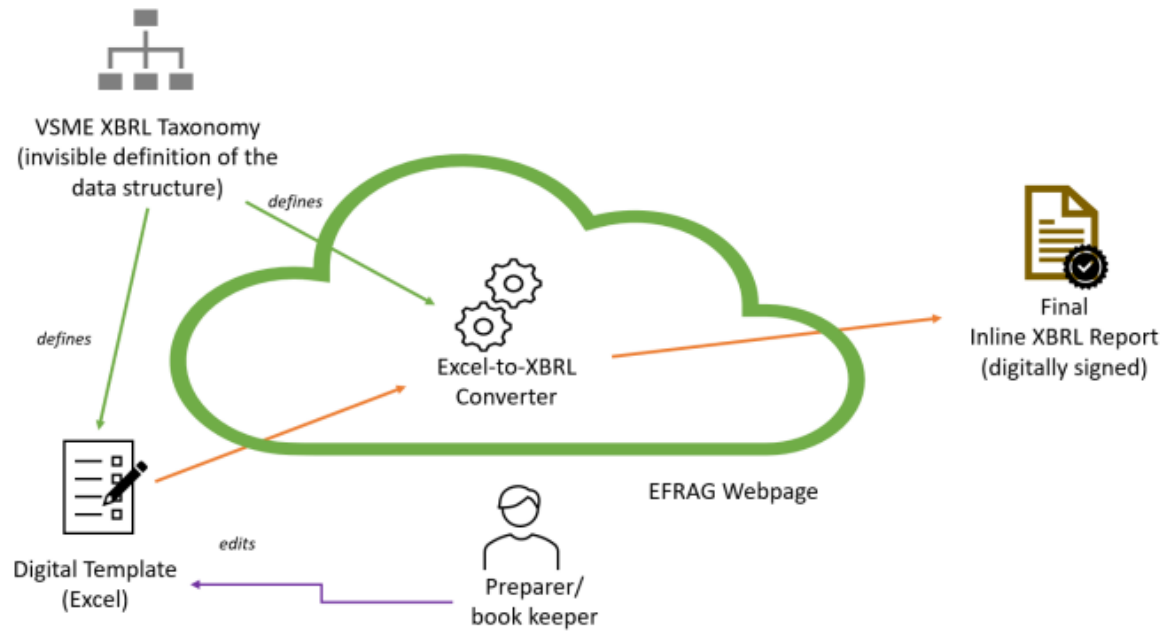
Primjer izvješća prema VSME

EFRAG-ovo izvješće o održivosti za 2025. godinu

EFRAG-ovo izvješće o održivosti za 2025. godinu

Izvješće je izrađeno korištenjem VSME Digital Templatea za strukturirano prikupljanje podataka, te konvertirano u Inline XBRL pomoću VSME XBRL Convertera, čime EFRAG demonstrira praktičnu, digitalno spremnu primjenu VSME standarda.

VSME izvještavanje

EFRAG-ovo izvješće o održivosti za 2025. godinu

- pripremljeno u skladu s Dobrovoljnim standardom za mala i srednja poduzeća (VSME) – osnovni i sveobuhvatni modul
- EFRAG je najavio da će u nadolazećim mjesecima ažurirati VSME digitalni predložak i konverter koji su dostupni javnosti kako bi uključili prilagodljive značajke koje su korištene za ovo izvješće
- osim samog izvještavanja, proces je pružio vrijedne uvide u uobičajene izazove s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća te neprofitne organizacije
- predstoji nam vidjeti hoće li alati biti ažurirani u skladu s konačnim VRS-om

Prilog

- Forvis Mazars

Tko smo mi Na prvi pogled

Forvis Mazars je globalni lider u reviziji, poreznim, financijskim i drugim uslugama savjetovanja.

€5bn+

prihoda*

1,800+

partnera

100+

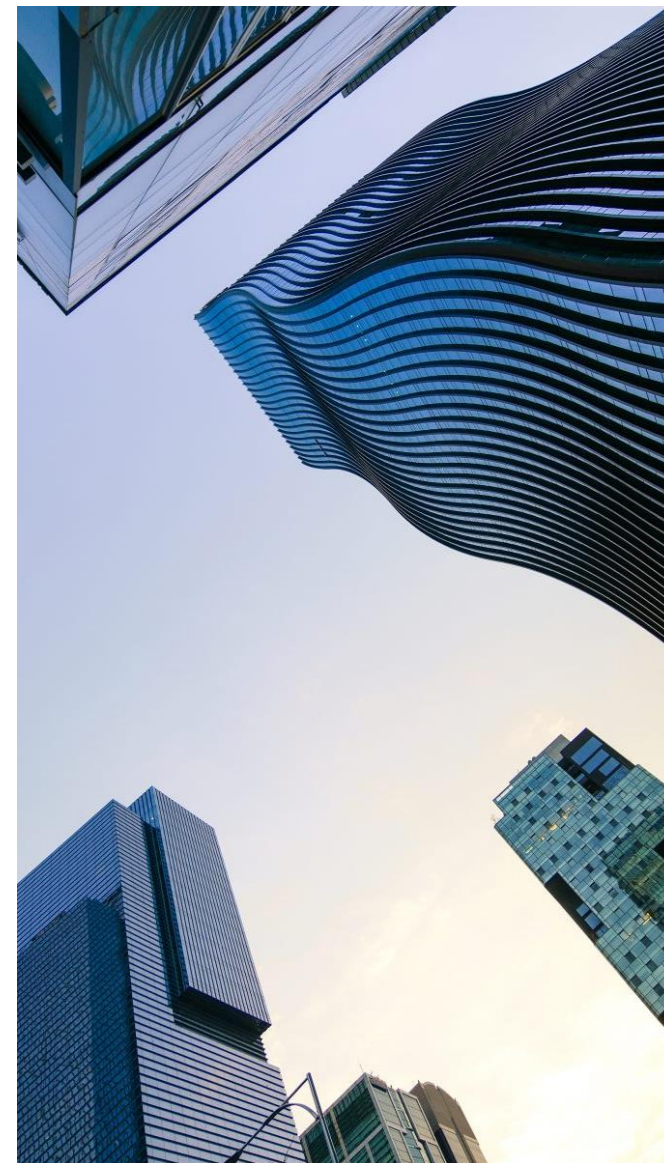
zemalja i teritorija

40,000+

stručnjaka

Sve brojke odnose se na Forvis Mazars, brend globalne mreže Forvis Mazars Global (Forvis Mazars Global Limited) i njezina dva neovisna člana: Forvis Mazars Group SC, međunarodno integrirano partnerstvo koje posluje u više od 100 zemalja i teritorija te Forvis Mazars LLP u Sjedinjenim Američkim Državama.

*Ukupne brojke: Forvis Mazars Group 3 milijarde eura + Forvis Mazars, LLP 2 milijarde eura na dan 31. kolovoza 2025.

Tko smo mi

20 godina poslovanja u Hrvatskoj

Hrvatska

170+
Stručnjaka

€10,2m
Prihoda

Adria regija

300+
Stručnjaka

€18,7m
Prihoda

Usluge našim klijentima

Pomažemo vam pripremiti se za ono što slijedi

Gradimo rješenja s vama i za vas, vođeni predviđanjem onoga što slijedi.

Ključne prednosti za naše klijente

- Mi smo **agilni**, poduzetnici koji slušaju vaše jedinstvene potrebe kako bismo stvorili rješenja skrojena po mjeri.
- Prisutni smo **svugdje**, kombinirajući svjetsku razinu s lokalnim razumijevanjem kako bismo ponudili besprijekornu podršku preko granica.
- Donosimo **iskustvo**, vođeni vještim stručnjacima koji daju prioritet izvrsnosti i pružaju neusporedivo korisničko iskustvo.
- Iznad svega, u nas možete imati **povjerenje** jer smo vođeni integritetom kako bismo izgradili trajne odnose s našim ljudima, klijentima i zajednicama kojima služimo.

Usluge našim klijentima

Uravnotežena multidisciplinarna ponuda

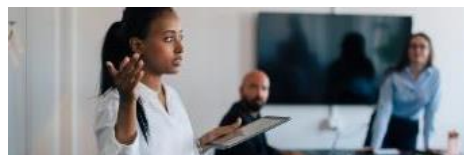
Djelujemo kao jedan tim, koristeći zajednički, integrirani pristup koji nam omogućuje isporuku dosljednih i personaliziranih usluga klijentima svih oblika i veličina, u svim sektorima i zemljopisnim područjima.

[Revizija i uvjerenje](#)

[Financijsko savjetovanje](#)

[Porezi](#)

[Računovodstvo & Outsourcing](#)

[Obračun plaća](#)

[Poslovno savjetovanje](#)

[Održivost i ESG](#)

[Digitalno savjetovanje](#)

[IT savjetovanje](#)

[HR savjetovanje](#)

[Saznajte više o našim uslugama](#)

Contact

Forvis Mazars

Strojarska 20/16.kat
Zagreb, Croatia

Vali Marszalek

ESG direktorica

vali.marszalek@forvismazars.com

Forvis Mazars Global Limited vodeća je globalna mreža profesionalnih usluga. Mreža djeluje pod jednim brendom širom svijeta, sa samo dva člana: Forvis Mazars, LLP u Sjedinjenim Državama i Forvis Mazars Group SC, međunarodno integrirano partnerstvo koje djeluje u više od 100 zemalja i teritorija. Zajedno, naša strateška vizija nastoji pokrenuti naše klijente, ljude, industriju i zajednice naprijed. Posjetite forvismazars.com/global kako biste saznali više o globalnoj mreži.

Sadržaj ovog dokumenta je povjerljiv i nije za distribuciju nikome osim primateljima. Otkrivanje trećim stranama nije moguće bez prethodnog pisanog pristanka Forvis Mazars Global Limited.

© Forvis Mazars 2026. All rights reserved.

Follow us

LinkedIn:

<https://www.linkedin.com/company/forvis-mazars-croatia/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/ForvisMazarsinCroatia>

Instagram:

<https://www.instagram.com/forvismazarscroatia/>

Saznajte više na www.forvismazars.com/hr